

Minister Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DOZE-PL.050.8.2025.GS
3993943.16078654.13115547
Warszawa, 27-10-2025

*Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Marka Matuszewskiego, K10INT12252
Temat: w sprawie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) w Polsce oraz wsparcia dla inwestycji w zieloną energię*

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Posła Marka Matuszewskiego (nr K10INT12252), poniżej przekazuję odpowiedź.

1. Jakie konkretne działania podejmuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska w celu przyspieszenia rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce do 2030 roku?

Ministerstwo podejmuje szereg działań, w tym w obszarze implementacji unijnych rozwiązań do prawodawstwa krajowego, których głównym celem jest podjęcie wysiłku realizacji wiążącego celu UE w zakresie OZE w 2030 r. na poziomie co najmniej 42,5%.

Temu działaniu służą trwające prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UC118). Projekt implementuje przepisy dyrektywy 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (dalej: „RED III”).

W ramach projektu planowane są działania służące wsparciu potencjalnych i obecnych wytwórców OZE w działaniach służących zwiększaniu wykorzystania energii odnawialnej w:

- sektorze budownictwa,
- przemyśle, w tym w zakresie ciepła i chłodu odpadowego,
- w sektorze ogrzewnictwa i chłodnictwa, w tym w zakresie ciepła i chłodu odpadowego,
- w systemach ciepłowniczych i chłodniczych, w tym w zakresie ciepła i chłodu odpadowego.

W ramach prac planuje się kontynuację upraszczania procedur wydawania zezwoleń w procesie inwestycji w odnawialne źródła energii poza obszarami przyspieszonego rozwoju, dla instalacji modernizowanych oraz dla fotowoltaiki i pomp ciepła, ułatwienia w zakresie

integracji systemu odnawialnej energii elektrycznej, czy wprowadzenie możliwości odstępstwa od zasady kaskadowego wykorzystania biomasy i zapewnienie stosowania kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych dla paliw z biomasy.

Przepisy dyrektywy są także wdrażane również dwoma innymi projektami – projektem ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (UC106) oraz projektem ustawy o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD 162, projekt ustawy offshore wind)), który został już przyjęty przez Parlament, a obecnie czeka na podpis Prezydenta RP.

W celu zwiększenia ogólnego udziału OZE w krajowym zużyciu energii brutto oraz ponownego procedowania rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw MKiŚ w dalszym ciągu proceduje projekt w nowej formie. W dniu 23 października 2025 r. przekazano do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wnioski o wpisanie projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Głównym elementem nowego projektu ustawy będą rozwiązania wpływające na rozwój rynku biogazu, biogazu rolniczego i biometanu przez wprowadzenie aukcyjnego systemu wsparcia dla instalacji wytwarzających biometan o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW oraz wprowadzenie ułatwień dla gazociągu bezpośredniego, za pomocą którego będzie dostarczany biogaz, biogaz rolniczy lub biometan. Projekt zakłada także wprowadzenie regulacji mających na celu usprawnienie procesów inwestycyjnych w lądowej energetyce wiatrowej.

Regulacje, które będą zawarte w nowelizacji dotyczą następujących obszarów:

1. Obszar biometanu, biogazu i biomasy:
 - a. wprowadzenie wsparcia dla biometanu w instalacjach powyżej 1 MW – system aukcyjny,
 - b. umożliwienie lokalizowania wszystkich biogazowni rolniczych powyżej 1 MW na podstawie uchwały rady gminy,
 - c. wprowadzenie definicji oraz określenie zasad funkcjonowania gazociągu bezpośredniego biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu,
 - d. liberalizacja systemu aukcyjnego dla źródeł paliwowych.
2. Pozostałe zmiany:
 - a. zmiana poziomu dopłat do ceny rynkowej w systemie wsparcia operacyjnego (tzw. FIP w ramach wsparcia operacyjnego),
 - b. zmiana restrykcyjnych warunków wsparcia dla zmodernizowanych hydroelektrowni,
 - c. zmiana poziomu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych,
 - d. umożliwienie budowy lub montażu nowej instalacji w miejscu instalacji zdemontowanej.

Powyższy projekt ustawy będzie zawierał również regulacje wspierające rozwój spółdzielni energetycznych i prosumentów energii odnawialnej, dotyczące:

- a. udostępniania przez operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD) danych pomiarowych na wniosek spółdzielni, a nie jak obecnie spółdzielni energetycznej,

- b. doprecyzowania trybu i kolejności postępowania spółdzielni oraz spółdzielni energetycznych w odniesieniu do zawieranych umów ze sprzedawcą oraz rejestracji w wykazie KOWR,
- c. propozycji zmiany znoszącej obowiązek przekazywania sprawozdań rocznych do KOWR,
- d. doprecyzowania przepisów mających zastosowanie do procesów zakładania, rejestracji, przystępowania członków, włączania punktów poboru energii do spółdzielni energetycznej, a także do późniejszego zarządzania energią elektryczną, jak również biogazem, biogazem rolniczym, biometanem i ciepłem, poprzez ich bilansowanie, rozliczanie, zakup i dostarczanie, pomiędzy sprzedawcą, spółdzielnią energetyczną i poszczególnymi członkami. W szczególności, regulacje te precyzują, że do powyższych procesów zastosowania nie mają przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1320),
- e. zwiększenia mocy magazynu do 2,2 mocy mikroinstalacji przy przyłączeniu ich do sieci elektroenergetycznej na zgłoszenie, co ma na celu zwiększenie autokonsumpcji energii produkowanej przez prosumentów i w efekcie lepszą integrację z instalacjami OZE i tym samym wsparcie elastyczności systemu elektroenergetycznego.

Należy zauważyć, że poza obecnie podejmowanymi działaniami na rzecz rynku rozwoju biogazu i biometanu w Polsce, Ministerstwo Klimatu i Środowiska w ostatnich latach przyjęło szereg działań wspierających ten rynek. Jako najważniejsze działania resortu klimatu z ostatnich lat można wymienić następujące:

- Podniesiona została cena referencyjna dla biogazu, biogazu rolniczego, składowisk odpadów i ścieków: w 2022 r. o ok. 25%, która w 2023 r. została podwyższona o kolejne 11,9% na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska – co przekłada się na atrakcyjniejsze warunki dla inwestorów biogazowych;
- Stworzono pierwsze regulacje dla rynku biometanu, m.in. FIP (Feed in Premium) dla biometanu (instalacje do 1 MW) w oparciu o cenę referencyjną;
- Katalog inwestycji celu publicznego wymienionych w ustawie o planowaniu przestrzennym został rozszerzony o biogazownie budowane na istniejących oczyszczalniach ścieków i składowiskach odpadów;
- Reforma systemu planowania przestrzennego wprowadziła uproszczone procedury lokalizacji nowych inwestycji w odnawialne źródła energii (w tym biogazowni);
- Przyjęto Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego, które umożliwiło dostarczanie biometanu do odbiorców za pośrednictwem sieci gazowej.
- Zmieniono przepisy określające wymagania jakościowe dla wszystkich gazów wprowadzanych do sieci gazowej, w tym biometanu – odchylenie średniej wartości opałowej brutto zostało zwiększone do 4%, co stanowi ułatwienie we wprowadzaniu biometanu do sieci gazowej.
- Przyjęto ustawę z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych oraz ich eksploatacji. Ustawa przewiduje szereg ułatwień w procesie inwestycyjnym biogazowni rolniczych (w zakresie przyłączy, decyzji o pozwoleniu na budowę).

W kontekście morskiej energetyki wiatrowej (MEW) uprzejmie informuję, że projekt ustawy offshore wind ma na celu przyspieszenie realizacji inwestycji oraz poprawę warunków prowadzenia działalności w zakresie projektów morskich farm wiatrowych (MFW).

Proponowane zmiany mają na celu usprawnienie procesów inwestycyjnych, zwiększenie konkurencyjności sektora odnawialnych źródeł energii oraz dostosowanie krajowego porządku prawnego do wymogów wynikających z polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej.

Przed wszystkim w projekcie ustawy offshore wind proponuje się wprowadzenie zmian w aukcyjnym systemie wsparcia morskiej energetyki wiatrowej obejmujące:

- warunkową prekwalifikację;
- weryfikację liczby wydanych zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji oraz wniosków o wydanie zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji;
- umożliwienie przeprowadzenia aukcji interwencyjnej w 2026 r. w przypadku gdyby aukcja w 2025 r. nie została rozstrzygnięta;
- umożliwienie obszarom z I fazy uczestniczenie w aukcjach w odniesieniu do niewykorzystanej mocy;
- umożliwienie złożenia dwóch oddzielnych ofert aukcyjnych dla dwóch MFW zlokalizowanych w granicach tego samego obszaru wskazanego w załączniku 2 do ustawy offshore wind pod warunkiem posiadania osobnego wyprowadzenia mocy;
- dostosowanie przepisów do rozliczania ujemnego salda w całości lub części w euro;
- zmianę sposobu waloryzacji wsparcia w przypadku przyznania prawa do pokrycia ujemnego salda na zasadach aukcyjnych;
- doprecyzowanie i uproszczenie procedury dopuszczenia do udziału w aukcji i zasad składania ofert w aukcji.

Proponuje się również wprowadzenie zmian mających na celu zagwarantowanie, że również w przypadku tzw. rynkowego redysponowania MFW w okresie, w którym operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego nie gwarantuje pełnego wyprowadzenia mocy, wytwórca będzie miał możliwość uzyskania od Zarządcy Rozliczeń prawa do pokrycia ujemnego salda jako formy rekompensaty za ograniczenie produkcji w wyniku redysponowania.

Dodatkowo zostało dodane umożliwienie sprzedaży energii elektrycznej produkowanej w trakcie okresu oddawania MFW do użytkowania na rynkach: dnia następnego, dnia bieżącego oraz bilansującym. Pozostałe przepisy wprowadzają możliwość mikroprzesunięć fundamentów morskich turbin wiatrowych lub stacji elektroenergetycznych, a także współdzielenie przez więcej niż jedną MFW tej samej stacji elektroenergetycznej zlokalizowanej na morzu lub zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy lub ich elementów.

Zmodyfikowano także regulacje związane z kumulacją pomocy publicznej, tak aby pomoc inwestycyjna przeznaczona na realizację inwestycji w zakresie morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy była uwzględniana w takiej samej części, w jakiej moc tej instalacji została objęta wnioskiem koncesyjnym.

W projekcie ustawy offshore wind zaproponowano zmianę przepisów w zakresie czasu pracy w portach morskich lub bazach serwisowych. Ponadto wprowadzono brak możliwości ubiegania się o przyznanie ponownego prawa do pokrycia ujemnego salda dla danej MFW, dla której wcześniej przyznano wsparcie. Dokonano zmiany katalogu okoliczności uniemożliwiających wytwórcy realizację inwestycji w zakresie morskiej farmy wiatrowej zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, a także pewnych modyfikacji redakcyjno-technicznych w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych.

Pozostałe zmiany dotyczą następujących obszarów:

- Ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej:
 - wydłużenie terminu ważności pozwoleń i uzgodnień lokalizacyjnych dla morskich farm wiatrowych oraz zespołu urządzeń wyprowadzających moc;
 - tworzenie stref ochronnych i bezpieczeństwa dla MFW;
 - niezbędne uproszczenia terminologiczne.
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w zakresie doprecyzowania terminologicznego definicji budowli.
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze w zakresie składania dokumentacji w formie elektronicznej.
- Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim:
 - zdefiniowanie personelu do obsługi MFW;
 - udostępniania danych niezbędnych do sporządzenia ekspertyz technicznych;
 - terminy dotyczące certyfikatu zgodności projektowej.
- Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu w zakresie czasu pracy personelu przemysłowego do obsługi morskich farm wiatrowych.
- Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne w zakresie zwolnienia z opłaty za grunty pokryte wodami Skarbu Państwa stref ochronnych i stref bezpieczeństwa dla kabli MFW i inwestycji realizowanych przez OSP.

Wprowadzenie ww. rozwiązań stanowi kolejny etap wsparcia dla rozwoju MEW, uznawanej za jeden z filarów transformacji energetycznej Polski. Rozwój tego sektora przyczynia się do stabilizacji cen energii, wzrostu konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w perspektywie najbliższych lat.

W celu dalszego rozwoju sektora OZE w Polsce, Ministerstwo Klimatu i Środowiska w ramach projektu ustawy UD162 wprowadza także dodatkowe rozwiązania służące dalszemu przyspieszaniu inwestycji w odnawialne źródła energii, takie jak stworzenie cyfrowych map potencjału OZE oraz opracowanie ram prawnych dla wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju OZE (OPRO).

Mapowanie OZE umożliwi lepszą identyfikację obszarów o największym potencjale dla rozwoju odnawialnych źródeł energii i tym samym będzie wspierać lokalne strategie energetyczne. Mapy zostaną zintegrowane z krajowym portalem obejmującym infrastrukturę informacji przestrzennej (Geoportal), umożliwiającą dostęp do zebranych danych oraz ich dalszą analizę i wykorzystanie (zwłaszcza na potrzeby wyznaczania OPRO). Opracowanie map potencjału dla wszystkich najważniejszych technologii spodziewane jest do końca br.

Poza podstawą prawną dla mapowania, projekt UD162 zawiera także ramy prawne dla wyznaczania OPRO, które będą ściśle związane z ww. mapowaniem, stanowiąc podzbiór obszarów o największym potencjale do lokalizowania poszczególnych rodzajów instalacji OZE.

OPRO mają zostać wyznaczone na powierzchniach i terenach niebudzących wątpliwości z punktu widzenia ochrony środowiska, co docelowo ma pozwolić na znaczące skrócenie etapu wydawania decyzji środowiskowej, uznawanego za najbardziej czasochłonny, dzięki czemu proces inwestycyjny ma zostać znacząco skrócony (do 12 miesięcy).

Powyższe działania stanowią implementację dyrektywy RED III oraz realizują kamienie milowe KPO.

W ww. projekcie ustawy zaproponowano także regulacje prawne, których celem jest:

- umożliwienie prowadzenia działalności spółdzielni energetycznych w gminach miejskich. Zaproponowana zmiana wychodzi naprzeciw znacznemu zainteresowaniu gmin, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, a także innych podmiotów zlokalizowanych poza obszarami gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Rozwiązanie to pozwoli na znaczną redukcję w kosztach energii, stając jednocześnie naprzeciw problemowi ubóstwa energetycznego.
- umożliwienie zawierania umów na zakup energii elektrycznej, ciepła lub paliw w ramach klastra energii przez JST i spółki z ich udziałem od innych członków tego klastra, po spełnieniu wymagań określonych w projektowanych przepisach. W takim przypadku JST nie będzie zobowiązana do stosowania regulacji zawartych w ustawie Prawo Zamówień Publicznych. Projektowane regulacje umożliwią JST nabywanie tańszej energii wytworzonej w strukturze klastra, co zachęci je do inicjowania i rozwijania współpracy w ramach klastrów energii.
- poprawa warunków funkcjonowania prosumenta lokatorskiego, w tym poprzez zniesienie wymogu umiejscowienia instalacji na budynku, co umożliwi wykorzystanie powierzchni, które naturalnie nadają się do montażu instalacji OZE, np. dachów garaży i wiat parkingowych.

Powyższy projekt regulacji przyczyni się do bardziej dynamicznego rozwoju lokalnych inicjatyw energetycznych, jakimi są spółdzielnie energetyczne, klastry energii i prosument lokatorski, działających w oparciu o istniejący lokalnie potencjał odnawialnych źródeł energii.

W celu wdrożenia dyrektywy RED III w sektorze transportu trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (nr UC106). Projekt przewiduje m.in.:

- podniesienie Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW) do poziomu **29% udziału energii odnawialnej w transporcie w 2030 r.**, zgodnie z art. 25 RED III,
- wprowadzenie podcelów: co najmniej **5,5% biokomponentów zaawansowanych** oraz **1% paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego**,
- dostosowanie systemu NCW do wymagań unijnych poprzez większą rolę biokomponentów zaawansowanych, energii elektrycznej z OZE i paliw alternatywnych (m.in. SAF, biometan),
- utrzymanie modelu realizacji celu w oparciu o udział OZE w transporcie, a nie o redukcję emisji gazów cieplarnianych; wybór ten wynika z obecnych uwarunkowań krajowych, w tym niskiego poziomu elektromobilności i ograniczonego wykorzystania energii elektrycznej z OZE,
- rola poszczególnych nośników energii – obok biokomponentów I generacji, których stosowanie pozostaje ograniczone do maks. 6,2% udziału, przewiduje się zwiększone wykorzystanie biokomponentów zaawansowanych (m.in. HVO, co-HVO), rozwój biometanu, energii elektrycznej z OZE oraz – w perspektywie długoterminowej – paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego,
- rozszerzenie obowiązków raportowych zgodnie z unijną bazą danych UDB, a także wzmocnienie nadzoru nad systemami certyfikacji i jednostkami certyfikującymi przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Realizacja założeń RED III poprzez projekt UC106 ma na celu nie tylko spełnienie zobowiązań unijnych, ale także dywersyfikację źródeł dostaw energii, wzmocnienie bezpieczeństwa paliwowego państwa i wsparcie rozwoju krajowego sektora rolno-spożywczego poprzez stabilny popyt na surowce wykorzystywane do wytwarzania biokomponentów.

Ministerstwo współpracuje z innymi resortami w obszarze przyspieszenia rozwoju odnawialnych źródeł energii w tym m.in. z:

- Ministerstwem Energii (opracowanie Projektu Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. który określa cele wykorzystania OZE w różnych sektorach),
- Ministerstwem Rozwoju i Technologii przy opracowaniu m.in.:
 - Projektu Krajowego planu renowacji budynków (KPRB). KPRB określi scenariusze wykorzystania OZE w sektorze budownictwa do 2050 r. Nasz resort kładzie nacisk na zwiększenie udziału energii z OZE poprzez m.in. wskazanie roli społeczności energetycznych, obowiązkowych standardów dla nowych i poddawanych renowacji budynków, integracji OZE z systemami magazynowania energii czy systemami automatyki i zarządzania energią w budynkach.
 - Projektu rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Zgodnie z projektem rozporządzenia budynek i jego instalacje będą projektowane i wykonywane w taki sposób, aby źródło ciepła, źródło chłodu i źródło energii elektrycznej w budynku nie emitowało na miejscu dwutlenku węgla z paliw kopalnych, a roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną w budynku było pokrywane z wykorzystaniem OZE. Wymaganie to będzie obowiązywać w przypadku budynku będącego własnością jednostki sektora finansów publicznych od 1 stycznia 2028 r., a w przypadku pozostałych budynków od 1 stycznia 2030 r. Rozporządzenie określi również m.in. wymagania służące zwiększeniu wykorzystania OZE w budynkach, w tym energii dostarczanej przez społeczność energetyczną.
 - Projektu rozporządzenia w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Projekt rozporządzenia wprowadza sposób wyznaczania charakterystyki energetycznej, sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej oraz wzory świadectw charakterystyki energetycznej, które uwzględniają kwestie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Nowe wzory świadectwa charakterystyki energetycznej będą informowały o wykorzystaniu OZE na pierwszej stronie świadectwa.

Ministerstwo podejmuje też działania doraźne, czego przykładem jest planowana interwencja w związku ze spadkiem opłacalności inwestycji w nowe wielkoskalowe farmy fotowoltaiczne. Problem tzw. kosztu profilu, który jest ponoszony przez tego typu wytwórców, tyczy się w największym stopniu wytwórców energii z instalacji PV, gdyż nasycenie systemu elektroenergetycznego energią wyprodukowaną z instalacji PV ma istotny wpływ na ceny energii elektrycznej w godzinach, kiedy z powodów sprzyjających warunków pogodowych instalacje fotowoltaiczne produkują energię z największą mocą. Sytuacja ta spowodowała, że część inwestorów już wstrzymała, albo rozważyła wstrzymanie budowy instalacji fotowoltaicznych, które wygrały aukcję wyczekując na zmianę tej niekorzystnej dla nich sytuacji, godząc się nawet na utratę wpłaconych kaucji. Żeby zaradzić temu niekorzystnemu zjawisku ustawą z dnia 5 sierpnia 2025 r. zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw planowano wprowadzić przepis epizodyczny, który dawał możliwość bardziej korzystnego rozliczenia ujemnego salda do końca 2027 r.

Z tej dodatkowej możliwości mieli skorzystać wytwórcy energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego, który

wygrali aukcję i zadeklarują się nie wprowadzać do sieci więcej niż 50% mocy zainstalowanej, co byłoby bardzo korzystne dla systemu elektroenergetycznego. Skorzystanie z możliwości rozliczania ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie miało być całkowicie dobrowolne. Podmioty, które by nie zadeklarowały chęci rozliczania ujemnego salda na zaproponowanych w projekcie zasadach, mogłyby rozliczać ujemne saldo na zasadach dotychczasowych. Przedmiotowe regulacje będą procedowane w kolejnych projektach legislacyjnych.

Warto dodać, że resort klimatu i środowiska prowadzi także działania umożliwiające digitalizację procesów inwestycyjnych OZE. Obecnie realizowane są prace na rzecz utworzenia platformy cyfrowej na potrzeby wydawania pozwoleń w zakresie odnawialnych źródeł energii. Jest to działanie wpisujące się w proces cyfryzacji procedur administracyjnych dla OZE oraz realizujące kamienie milowe KPO, które ma zapewniać cyfrowe wnioskowanie i rozpatrywanie wniosków na wszystkich etapach administracyjnych, wymaganych do realizacji inwestycji i eksploatacji instalacji OZE (z wyjątkiem podłączenia do sieci).

Uruchomienie ww. platformy planowane jest na II półrocze 2026 r.

Co zaś się tyczy kwestii podejmowanych działań mających na celu rozwój energetyki wiatrowej na lądzie należy podkreślić, że w dniu 23 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 553). Przepisy tego aktu utrzymują generalną zasadę 10H. Odległość planowanej elektrowni wiatrowej od zabudowy mieszkaniowej może w drodze wyjątku być zmniejszona do 700 metrów przez radę gminy w ramach uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach rozpoczęła proces stopniowej liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie. Dzięki niej inwestycje wiatrakowe mają obecnie możliwość realizacji. Niemniej jednak z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego państwa, przyjęte zmiany zostały uznane za niewystarczające. Nowelizacja ustawy o inwestycjach nie zlikwidowała barier, których efektem jest zbyt długi czas realizacji inwestycji energetyce wiatrowej na lądzie, a w niektórych obszarach wprowadziła nowe bariery wydłużające jeszcze bardziej proces inwestycyjny.

Powyższe wymaga przede wszystkim od MKiŚ przygotowania takiego środowiska regulacyjnego, w którym te procesy inwestycyjne dla instalacji OZE będą zachodziły jeszcze szybciej. Aby zrealizować tak zakładane cele należy przyspieszyć proces wydawania pozwoleń oraz umożliwić równoległe prowadzenie procedur – tam, gdzie nie stoi to w sprzeczności z potrzebą upodmiotowienia społeczności lokalnych mieszkających przy wiatrakach.

Zawetowana przez Prezydenta RP ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw realizowała powyższe cele. Niemniej jednak MKiŚ nie ustaje w działaniach mających na celu dalszą transformację energetyczną Polski, w kierunku zazielenienia miksu energetycznego i obniżania kosztów energii. Priorytetem w tym zakresie jest stworzenie takich rozwiązań prawnych, które przyspieszą wydawanie pozwoleń. Istotnym obszarem jest także uproszczenie przeprowadzenia repoweringu elektrowni wiatrowych.

Obecnie procedowany jest projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (RD239). Celem przedmiotowego projektu jest stworzenie preferencyjnych warunków dla inwestycji polegających na rozbudowie, przebudowie lub montażu instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, które obecnie

kwalifikują się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i zlokalizowane są poza formami ochrony przyrody. Projektowana zmiana dotyczyć będzie zwolnienia z obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jedynie repoweringu podejmowanego w celu zwiększenia mocy o nie więcej niż 30% pod warunkiem, że działania te nie doprowadzą do zwiększenia liczby instalacji, zmiany ich lokalizacji w promieniu większym niż 250 metrów od osi wieży oraz w wyniku repoweringu łączna moc będzie mniejsza niż 100 MW, bowiem jest to próg determinujący o kwalifikacji do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko dla których każdorazowo przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko. Gospodarzem projektu jest Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

W celu śledzenia dalszych inicjatyw legislacyjnych MKiŚ dotyczących rozwoju energetyki wiatrowej na lądzie poleca się sprawdzać stronę internetową Rządowego Centrum Legislacji: <https://legislacja.gov.pl/>.

2. Jakie środki finansowe w ramach funduszy krajowych i unijnych zostaną przeznaczone na wspieranie inwestycji w OZE, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób prywatnych?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska realizuje program wsparcia w ramach KPO, Inwestycja B2.2.2/G1.1.2 „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne”, którego celem jest rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii realizowanych przez społeczności energetyczne (w tym klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne wynikające z wdrożenia Dyrektywy RED II), grupowo działających prosumentów (prosument zbiorowy i wirtualny) ze szczególnym uwzględnieniem roli JST (w szczególności gminy i związki gmin) tworzących tego typu lokalne społeczności energetyczne. Inwestycja przyczyni się do bardziej zrównoważonego rozwoju energetyki odnawialnej na szczeblu lokalnym, w szczególności lepszego planowania rozwoju OZE oraz dostosowania tego procesu do lokalnych uwarunkowań oraz potrzeb.

Inwestycja będzie realizowana do połowy 2026 (jednocześnie prowadzone są rozmowy z MFIPR i MF nt. możliwości jej realizacji w 2027 r. – w zakresie naboru inwestycyjnego) i jej zasadniczym elementem jest wsparcie przedinwestycyjne istniejących społeczności energetycznych, jak i podmiotów mających zamiar powołać takie społeczności. W ramach Inwestycji przewidziano również wsparcie działań inwestycyjnych o charakterze demonstracyjnym. Dodatkowo, w celu lepszego skoordynowania całego procesu przewidziano realizację działań wspierających na szczeblu centralnym, w tym wsparcie administracyjne realizacji Inwestycji oraz wnioskodawców i ostatecznych odbiorców wsparcia. Na realizację ww. Inwestycji przewidziano kwotę **1,67 mld zł (po wdrożeniu zmian wynikających z IV rewizji KPO)**.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska uczestniczy także w pracach związanych z programowaniem działań w ramach nowego instrumentu wsparcia finansowego - Społecznego Funduszu Klimatycznego (SFK). Fundusz pomoże m.in. gospodarstwom domowym w trudnej sytuacji i mikroprzedsiębiorstwom, które są szczególnie dotknięte ubóstwem energetycznym, w dostosowaniu się do nowych warunków na rynku energii. Oprócz wsparcia bezpośredniego, systemu bonów (voucherów) na koszty ogrzewania i energii, kluczowe znaczenie będą miały inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków, w tym wykorzystujące instalacje OZE do produkcji energii na potrzeby centralnego ogrzewania i produkcji ciepłej wody z oraz dostęp do transportu publicznego. Inwestycje te umożliwią stopniowe zmniejszanie potrzeby wsparcia bezpośredniego, zapewniając trwałe rozwiązania na rzecz ograniczenia ubóstwa energetycznego i

transportowego. Więcej informacji o funduszu znajduje się pod linkiem <https://eur-lex.europa.eu/PL/legal-content/summary/social-climate-fund.html>.

Aktualnie trwają prace nad opracowaniem Planu społeczno-klimatycznego (PSK), który jest niezbędny do uruchomienia SFK. Projekt PSK jest dostępny na [stronie internetowej](https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/spoleczny-fundusz-klimatyczny/) <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/spoleczny-fundusz-klimatyczny/>. W projekcie PSK w komponencie budynkowym znalazły się następujące działania, w których obszarze znajdzie się wykorzystanie OZE w sektorze budynków:

- 1) Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”;
- 2) Program Budownictwa Socjalnego i Komunalnego;
- 3) Program wsparcia mikroprzedsiębiorstw – efektywność energetyczna budynków;
- 4) Program Mieszkalnictwa Wspomaganego i Treningowego;
- 5) Program „Szkolenia dla pracowników OPS w zakresie oferty dla ubogich energetycznie”;
- 6) Inwestycje w ramach komponentu regionalnego – wspieranie renowacji budynków;
- 7) Inwestycje w ramach komponentu regionalnego – działania edukacyjne oraz doradztwa energetycznego/klimatycznego w ramach wsparcia sieci doradców klimatycznych zatrudnionych w jst;
- 8) Program Pilotażowy – Społeczności energetyczne.

Nasz resort skupia się na przygotowaniu programów z pkt. 1 i 8. Program Pilotażowy – Społeczności energetyczne będzie skierowany do jednostek samorządu terytorialnego przy ewentualnej współpracy z innymi podmiotami (przykładowo z organizacjami pozarządowymi, spółdzielniami). Ostatecznymi odbiorcami wsparcia będą gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji. Przedsięwzięcia finansowane w ramach inwestycji będą gwarantowały mieszkańcom bezpieczeństwo energetyczne zgodne z celami społeczno-ekonomicznymi określonymi dla SFK. Zapewnią renowację budynków (w tym dekarbonizację), wytwarzanie energii odnawialnej i jej magazynowanie a także działania edukacyjne, co przełoży się ostatecznie na niskie koszty ogrzewania, chłodzenia i przygotowania posiłków w budynkach.

Łączny budżet programu pilotażowego ma wynieść 300 mln zł. Zaplanowano wsparcie ok. 80 samorządów, w tym bezpośrednie wsparcie (dokumentacja, renowacja budynków, wytwarzanie energii odnawialnej i jej magazynowanie, działania edukacyjne) w wysokości 3 mln zł/projekt oraz wsparcie eksperckie (doradztwo, edukacja, tutoring, działania informacyjne) 750 tys. zł/projekt.

Fundusz Modernizacyjny (FM) funkcjonuje od 2020 r. Polska jest największym beneficjentem tych środków spośród 13 krajów UE z szacunkowym budżetem blisko 55 mld zł.

Do chwili obecnej w ramach dziewięciu transz wniosków Polska uzyskała akceptację 24 programów priorytetowych. W sierpniu br. w ramach dziesiątej transzy przedłożono do akceptacji Europejskiego Banku Inwestycyjnego projekt kolejnego programu priorytetowego Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu (oczekuje na ocenę). Spośród 24 programów 23 zostało już uruchomione przez Krajowego Operatora FM – Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zatwierdzone programy obejmują szerokie spektrum przedsięwzięć wpisujących się w obszary priorytetowe i niepriorytetowe wskazane w Dyrektywie ETS. Dziewięć programów

dotyczy wsparcia przedsiębiorstw i osób prywatnych w zakresie rozwoju i stosowania odnawialnych źródeł energii. Zestawienie programów wspierających OZE ze środków FM przedstawiono w załączonej tabeli.

Transformacja energetyczna jest jednym z priorytetów polityki klimatyczno-energetycznej państwa, a jej realizacja wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych. Przewidywane wsparcie finansowe ze środków europejskich w obszarze energetyki dla inwestycji w OZE wynosi ok. 30 mld PLN.

[FEnIKS 2021–2027] FENX.02.02 – Rozwój OZE

Typy beneficjentów: przedsiębiorstwa (MŚP i duże), JST i ich jednostki.

Alokacja: ok. 3,9 mld PLN.

Program obejmuje finansowanie inwestycji w odnawialne źródła energii, w tym:

- budowę lub modernizację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła z OZE, w tym z biogazu i biomasy,
- rozwój technologii wytwarzania biometanu jako paliwa alternatywnego,
- instalacje magazynów energii działających na potrzeby źródła OZE lub społeczności energetycznej,
- niezbędne przyłączenia do sieci elektroenergetycznej lub gazowej.

W ramach działania przewidziano również finansowanie programu „Mój Prąd” w kwocie ok. 570 mln euro, a na inwestycje związane z produkcją energii z biogazu oraz wytwarzaniem biometanu – ok. 338 mln euro. Dzięki temu wsparcie obejmuje zarówno prosumentów, jak i duże projekty przemysłowe, co pozwala na kompleksowy rozwój rynku OZE w Polsce.

Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu (Fundusz Modernizacyjny)

Typy beneficjentów: przedsiębiorstwa realizujące projekty biometanowe.

Alokacja: planowane 1 mld PLN (dotacje i pożyczki).

Celem programu jest dofinansowanie inwestycji dotyczących budowy nowych, rozbudowy lub modernizacji istniejących instalacji fermentacji selektywnie zebranych bioodpadów*, nienadającej się do spożycia żywności, osadów ściekowych oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii

2 i 3, do produkcji biogazu wraz z modułem oczyszczania biogazu do biometanu, wraz z przyłączeniem do sieci gazowej lub dalszego procesowania biometanu do formy skroplonej (bioLNG) lub wysoko sprężonej (bioCNG) celem wykorzystania na potrzeby własne lub/i na paliwo transportowe.

Moja Elektrownia Wiatrowa (Fundusz Modernizacyjny)

Typy beneficjentów: osoby fizyczne – właściciele budynków mieszkalnych.

Alokacja: 400 mln PLN.

Celem programu jest rozwój energetyki prosumenckiej w obszarze mikroelektrowni wiatrowych. Wsparcie zakupu i montażu przydomowej siłowni wiatrowej albo zakupu i montażu przydomowej siłowni wiatrowej wraz z magazynem energii elektrycznej przyczyni

się do wzrostu udziału OZE w finalnym zużyciu energii. Przyczyni się to do wzrostu autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej) oraz do propagowania OZE.

Energia dla wsi (Fundusz Modernizacyjny)

Typy beneficjentów: rolnicy, spółdzielnie energetyczne i ich członkowie.

Alokacja: ok. 3 mld PLN (w tym 1 mld PLN w naborze 2025).

Celem programu jest wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich.

Regionalne Programy Operacyjne (RPO) 2021–2027

Typy beneficjentów: JST, przedsiębiorstwa (w tym MŚP), organizacje społeczne, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.

Alokacja: zależna od programu regionalnego; informacje w harmonogramach naborów publikowanych przez urzędy marszałkowskie.

Opis i cel: w każdym województwie dostępne są konkursy na inwestycje w OZE i efektywność energetyczną (np. instalacje PV, pompy ciepła, modernizacja energetyczna budynków).

[KPO] G3.1.5 – Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)

Typy beneficjentów: duże przedsiębiorstwa – inwestorzy realizujący projekty offshore.

Alokacja: ok. 20,5 mld PLN.

Działanie, choć nie dotyczy bezpośrednio wsparcia osób fizycznych i MŚP stanowi bardzo istotny element wsparcia sektora OZE. Obejmuje inwestycje publiczne w Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej, w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w polskim sektorze morskiej energetyki wiatrowej. Umowy mają na celu osiągnięcie zainstalowanej morskiej energii wiatrowej o mocy co najmniej 3 GW, wytwarzanej w ramach co najmniej dwóch projektów.

W ramach inwestycji G3.1.5 wsparcie uzyskują projekty polegające na budowie farm wiatrowych na morzu wraz z niezbędną infrastrukturą. Wsparciem objęty będzie zakres rzeczowy projektów

w szczególności dotyczący budowy i instalacji fundamentów, morskich turbin wiatrowych, morskich stacji transformatorowych, kabli wewnętrznych oraz kabla eksportowego, z wyłączeniem infrastruktury lądowej.

Możliwości pozyskania dofinansowania wynikające z ustawy o OZE

Poza programami dotacyjnymi, ustawa o odnawialnych źródłach energii przewiduje systemowe mechanizmy wsparcia dla wytwórców energii. W szczególności wielkoskalowe instalacje wiatrowe na lądzie oraz duże instalacje fotowoltaiczne korzystają z rozwiązań przewidzianych w tej ustawie, które zapewniają stabilność przychodów i przewidywalność inwestycji. Mechanizmy te obejmują m.in. możliwość uzyskania prawa do sprzedaży energii w ramach systemu aukcyjnego oraz rozliczeń prosumenckich dla mniejszych wytwórców

energii. Dzięki tym rozwiązaniom inwestorzy mogą planować projekty w oparciu o długoterminowe zasady, co zwiększa bezpieczeństwo finansowe i sprzyja rozwojowi OZE w Polsce.

3. Czy Ministerstwo rozważa wprowadzenie ulg podatkowych lub innych form wsparcia dla osób i firm inwestujących w odnawialne źródła energii, w tym panele fotowoltaiczne, turbiny wiatrowe czy pompy ciepła?

Należy zauważyć, że odpowiednia ulga została już wprowadzona do przepisów krajowych. W rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1128) znajduje się wykaz rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych, które objęte są tzw. ulgą termomodernizacyjną. Wykaz ten obejmuje między innymi:

- Materiały i urządzenia, w tym m.in.:
 - kocioł przeznaczony wyłącznie do spalania biomasy;
 - przyłącze do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej wykorzystującej jako źródło energii biogaz lub biometan;
 - pompa ciepła wraz z infrastrukturą niezbędną do jej funkcjonowania, pod warunkiem że pompa ta jest częścią instalacji wykorzystywanej do ogrzewania pomieszczeń lub przygotowania ciepłej wody użytkowej;
 - kolektor słoneczny wraz z infrastrukturą niezbędną do jego funkcjonowania;
 - ogniwo fotowoltaiczne wraz z infrastrukturą niezbędną do jego funkcjonowania;
 - magazyn energii lub magazyn ciepła wraz z infrastrukturą niezbędną do ich funkcjonowania;
 - system zarządzania energią.

- Usługi, w tym m.in.:
 - montaż pompy ciepła oraz infrastruktury niezbędnej do jej funkcjonowania, pod warunkiem że pompa ta jest częścią instalacji wykorzystywanej do ogrzewania pomieszczeń lub przygotowania ciepłej wody użytkowej;
 - montaż kolektora słonecznego oraz infrastruktury niezbędnej do jego funkcjonowania;
 - montaż ogniwa fotowoltaicznego oraz infrastruktury niezbędnej do jego funkcjonowania;
 - montaż magazynu energii lub magazynu ciepła oraz infrastruktury niezbędnej do ich funkcjonowania;
 - montaż systemu zarządzania energią;
 - wykonanie przyłącza do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej wykorzystującej jako źródło energii biogaz lub biometan.

Informacje na temat skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej znajdują się na [stronie internetowej](#) Krajowej Administracji Skarbowej¹.

4. Jakie programy edukacyjne i doradcze są dostępne dla obywateli, którzy chcą zainwestować w OZE, szczególnie na terenach wiejskich?

¹ <https://www.podatki.gov.pl/pit/ulgi-odliczenia-i-zwolnienia/ulga-termomodernizacyjna/>.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska opracowało i udostępniło serwis informacyjno-edukacyjny pod linkiem <https://www.gov.pl/web/klimat/prosument>, który przybliży zagadnienia związane z energetyką prosumencką.

Ogromne znaczenie dla dynamicznego rozwoju lokalnych wspólnot energetycznych mają jednostki samorządu terytorialnego i instytucje wspierające działalność rolniczą na obszarach wiejskich i wiejsko - miejskich, które aktywnie uczestniczą w procesie edukacji i doradztwa lokalnej społeczności. W tym miejscu należy podkreślić rolę Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które wraz z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa (dalej: „KOWR”) służą wsparciem na każdym etapie tworzenia lokalnych wspólnot energetycznych. Do przykładowych inicjatyw wspierających należą, m.in.:

- opracowanie Podręcznika „Jak założyć i prowadzić spółdzielnię energetyczną?”, skierowanego do wszystkich zainteresowanych założeniem i prowadzeniem spółdzielni energetycznej, w którym omówiono aspekty związane z założeniem i działalnością operacyjną spółdzielni energetycznej. Publikacja zawiera także niezbędne dokumenty wraz z objaśnieniami do wykorzystania w procesie tworzenia lokalnej spółdzielni energetycznej. Podręcznik jest dostępny pod linkiem <https://www.gov.pl/web/kowr/spoldzielnie-energetyczne>.
- kalkulator umożliwiający oszacowanie bilansu energetycznego i korzyści z założenia spółdzielni energetycznych.
- webinar z zakresu zakładania spółdzielni energetycznych.
- materiały animowane o ww. tematyce.
- broszury i materiały informacyjne opisujące m.in. dobre praktyki, wyzwania i bariery w zakładaniu i funkcjonowaniu spółdzielni energetycznych.

Ponadto, w ramach działań edukacyjnych i informacyjnych na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska uruchomiło w czerwcu br. również Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Odnawialnych Źródeł Energii (dalej: „KPK OZE”). KPK OZE ma za zadanie udzielać wsparcia w zakresie procedur administracyjnych, które wymagane są w ramach procesów inwestycyjno-budowlanych instalacji odnawialnego źródła energii.

Portal dostępny jest pod adresem kontaktoze.gov.pl i umożliwia skorzystanie z:

- opisów procesów inwestycyjnych OZE;
- opisów procedur administracyjnych;
- formularza kontaktowego za pomocą którego można skontaktować się w sprawie całego procesu inwestycyjnego lub poszczególnych procedur;
- podręcznika procedur inwestycyjnych OZE zawierającego szczegółowe informacje dotyczące procesów inwestycyjnych w OZE.

Dodatkowo Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (NFOŚiGW) realizuje Projekt Doradztwa Energetycznego we współpracy z 16 Partnerami na terenie całego kraju (wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej).

Na [stronie internetowej Doradztwa Energetycznego NFOŚiGW](https://doradztwo-energetyczne.gov.pl/) pod adresem <https://doradztwo-energetyczne.gov.pl/> znajduje się oferta doradców energetycznych, obejmująca m.in.:

- Szkolenia Energetyków Gminnych - skierowane do kandydatów na Energetyków Gminnych;
- Audyty Energetyczne - dla podmiotów sektora publicznego, przedsiębiorców, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, osób fizycznych;
- Wsparcie inwestycji - skierowane do przedsiębiorców indywidualnych, mikro i małe przedsiębiorstw, zakładów średniej wielkości, dużych podmiotów

przemysłowych, spółek zarządzanych przez Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), Państwowych Jednostek Budżetowych, Spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, Kościołów i związków wyznaniowych;

- Konsultacje indywidualne dla dużych i małych przedsiębiorstw, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, państwowych jednostek terytorialnych (urzędy statystyczne, sądy, więzienia, straż pożarna, szkoły, internaty), szkół wyższych, organów władzy publicznej, a także społeczności i przedstawicieli poszczególnych grup społecznych.

Na [stronie Doradztwa Energetycznego NFOŚiGW](#) dostępna jest aktualna oferta finansowania inwestycji m.in. z zakresu:

- odnawialnych źródeł energii,
- efektywności energetycznej,
- adaptacji do zmian klimatu.

Oferta jest szczegółowo podzielona według:

- rodzaju odbiorcy (np. osoby fizyczne, przedsiębiorcy, JST),
- rodzaju przedsięwzięcia (np. kolektory słoneczne, instalacja PV, magazyny energii),
- formy finansowania (dotacje, pożyczki, wsparcie mieszane),
- województwa – z uwzględnieniem regionalnych programów realizowanych przez WFOŚiGW.

Informacje o programach wsparcia w zakresie termomodernizacji budynków (w tym wykorzystania OZE) znajdują się również na [stronie internetowej](#) Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

W ramach funkcjonujących programów doradczych warto wymienić **Program Doradztwa Energetycznego 2.0**, który jest finansowany ze środków unijnych w ramach programu **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS 2021–2027)**.

Jego celem jest zapewnienie **bezpłatnego, profesjonalnego wsparcia doradczego** dla mieszkańców, jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców oraz sektora mieszkaniowego w zakresie inwestycji w OZE, poprawy efektywności energetycznej, jakości powietrza, a także adaptacji do zmian klimatu i gospodarki o obiegu zamkniętym. Doradcy pomagają w doborze technologii, analizie opłacalności, przygotowaniu dokumentacji projektowej oraz wskazują dostępne źródła finansowania, w tym środki z KPO, FEnIKS, Funduszu Modernizacyjnego czy programów krajowych.

Program obejmuje również działania edukacyjne – organizację szkoleń, warsztatów, webinarów i kampanii informacyjnych, które zwiększają świadomość energetyczną obywateli, w tym mieszkańców obszarów wiejskich. Budżet PDE 2.0 wynosi **172 mln zł**, a sieć doradców liczy obecnie **102 ekspertów** działających w całym kraju.

Ciekawym elementem systemu wsparcia są **szkolenia dla energetyków gminnych**. Są to osoby w gminach odpowiedzialne za planowanie energetyczno-klimatyczne, przygotowanie projektów OZE i efektywności energetycznej oraz doradztwo dla mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Duża liczba przeszkolonych energetyków gminnych tworzy lokalną sieć ekspertów, którzy – obok doradców PDE – wspierają samorządy w absorpcji środków unijnych i krajowych, przygotowaniu dokumentacji oraz wdrażaniu inwestycji. Dzięki temu mieszkańcy, w tym na terenach wiejskich, mają dostęp do wiedzy i pomocy na poziomie lokalnym, co znacząco ułatwia realizację inwestycji w odnawialne źródła energii.

5. Jakie działania Ministerstwo podejmuje w celu modernizacji krajowej infrastruktury energetycznej, by wspierała ona integrację zróżnicowanych źródeł energii odnawialnej, w tym energii wiatrowej i słonecznej?

Modernizacja krajowej infrastruktury energetycznej, umożliwiająca integrację zróżnicowanych źródeł energii odnawialnej, takich jak energia wiatrowa i słoneczna, jest jednym z kluczowych wyzwań transformacji energetycznej w Polsce. Choć odpowiedzialność za infrastrukturę elektroenergetyczną spoczywa przede wszystkim na operatorach systemów przesyłowych i dystrybucyjnych oraz Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki, administracja rządowa – w szczególności Ministerstwo Energii oraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska – podejmuje szereg działań wspierających ten proces.

Ministerstwo Energii, które od sierpnia 2025 r. przejęło kompetencje w zakresie energii i gospodarki surowcami energetycznymi, odpowiada m.in. za:

- planowanie i koordynację rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej, w tym sieci przesyłowych i dystrybucyjnych,
- wspieranie inwestycji w nowe moce przyłączeniowe dla OZE,
- rozwój inteligentnych sieci (smart grids) oraz technologii zwiększających elastyczność systemu elektroenergetycznego,
- współpracę z operatorami systemów w zakresie długoterminowego planowania rozwoju sieci.

Z kolei Ministerstwo Klimatu i Środowiska koncentruje się m.in. na:

- tworzeniu ram prawnych i regulacyjnych sprzyjających rozwojowi OZE i ich integracji z siecią,
- wspieraniu rozwoju przydomowych magazynów energii oraz rozwiązań cyfrowych i prosumenckich,
- koordynacji wykorzystania środków krajowych i unijnych (np. KPO, FEniKS) na inwestycje w infrastrukturę energetyczną.

Oba resorty współpracują ze sobą oraz z kluczowymi interesariuszami sektora energetycznego, aby zapewnić, że rozwój infrastruktury nadażę za dynamicznym wzrostem udziału odnawialnych źródeł energii w krajowym miksie energetycznym.

Integracja rosnącej liczby źródeł OZE wymaga rozbudowy i modernizacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, wdrożenia inteligentnych systemów zarządzania (smart grid), rozwoju magazynów energii oraz infrastruktury towarzyszącej. W tym celu Polska korzysta z instrumentów finansowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy (KPO), programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEniKS 2021–2027) oraz Funduszu Modernizacyjnego (FM).

Poniżej przedstawiam najważniejsze programy wspierające modernizację infrastruktury energetycznej:

[KPO] G1.2.3 – Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna

Typy beneficjentów: Operator Systemu Przesyłowego – PSE S.A. (nabór niekonkurencyjny).

Alokacja: ponad 2,5 mld PLN (granty KPO).

Celem tej inwestycji jest rozbudowa, modernizacja i cyfryzacja sieci przesyłowych w szeregu regionów,

w tym rozbudowa połączeń między północną i południową częścią kraju, co ma ułatwić integrację odnawialnych źródeł energii z systemem elektroenergetycznym.

[KPO] G3.1.4 – Fundusz Wsparcia Energetyki (BGK)

Typy beneficjentów: przedsiębiorstwa energetyczne, operatorzy sieci, jednostki sektora publicznego.

Alokacja: ok. 70 mld PLN (pożyczki preferencyjne w ramach KPO).

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Fundusz Wsparcia Energetyki –

w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w tych sektorach polskiej gospodarki, które bezpośrednio ponoszą koszty transformacji energetycznej. Fundusz wspiera przede wszystkim inwestycje w zakresie budowy infrastruktury elektroenergetycznej operatorów systemu dystrybucyjnego oraz duże inwestycje w zakresie budowy odnawialnych źródeł energii (minimalna wartość pożyczki wynosi 200 mln PLN).

[FEnIKS 2021–2027] FENX.02.03 – Infrastruktura energetyczna

Typy beneficjentów: Operator Systemu Przesyłowego – Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (przesył)- w ramach trybu niekonkurencyjnego; Przedsiębiorstwa prowadzące działalność w obszarze dystrybucji energii elektrycznej spełniające warunki określone w regulaminie (dystrybucja) – w ramach trybu konkurencyjnego.

Alokacja: środki w ramach działania 2.3 FEnIKS ok. 2,3 mld PLN.

Celem działania w ramach sieci elektroenergetycznych jest rozwijanie inteligentnych systemów elektroenergetycznych. Wspierana będzie budowa, rozbudowa lub modernizacja linii elektroenergetycznych na wszystkich poziomach napięć, stacji elektroenergetycznych, jak i projektów zawierających oba ww. komponenty. Wspierane projekty muszą służyć integracji OZE z siecią.

Program przewiduje wsparcie następujących działań: budowa i modernizacja inteligentnych sieci elektroenergetycznych (przesyłowych i dystrybucyjnych) na wszystkich poziomach napięć; budowa lub rozbudowa magazynów energii elektrycznej.

Budowa/rozbudowa sieci elektroenergetycznych na potrzeby ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy (Fundusz Modernizacyjny)

Typy beneficjentów: operatorzy systemów dystrybucyjnych (OSD).

Alokacja: 2 mld zł (I nabór – 1 mld zł).

Przedmiotem programu jest powstanie nowych lub rozbudowa istniejących miejsc dostarczania energii dla zasilania podstawowych ogólnodostępnych stacji ładowania dużych mocy oraz zwiększenie mocy przyłączy elektroenergetycznych.

Podsumowując, modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej jest realizowana poprzez skoordynowane działania finansowane z KPO, FEnIKS i Funduszu Modernizacyjnego.

Obejmują one zarówno rozbudowę sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania, jak i rozwój infrastruktury dla elektromobilności. Dzięki tym inwestycjom możliwe jest bezpieczne i efektywne przyłączanie nowych źródeł OZE, co stanowi fundament transformacji energetycznej i realizacji celów klimatycznych Polski. Jednocześnie należy podkreślić, że kwestie ustawowe, w tym zmiany w prawie energetycznym i ustawie o OZE, pozostają w kompetencji Ministerstwa Energii.

Z wyrazami szacunku

Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/